

วารสารวิทยาการสิ่งแวดล้อมไทย

ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 - 2562

Thai Journal
of Environmental Studies

ISSN : 2651-0782

Volume : 2 Issue : 6 - 2019

www.found-ee.com

วารสารวิชาการสิ่งแวดล้อมไทย
Thai Journal of Environmental Studies
ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 2562
Volume 2, Issue 6, 2019
ISSN 2651-0762

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร วงศ์จันทร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กองบรรณาธิการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดิ์พงษ์ ปวงสุข	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อติศักดิ์ กิ่งศรีไผ่	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิช จันทน์มฤต	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพบูรณ์ ลีรัมย์ดี	สมาคมศิษย์เก่าสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ คำคง	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนตรชนก จันทน์สว่าง	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
7. อาจารย์ ดร.ปิณฑิลา ไทลบบาท	มหาวิทยาลัยนครพนม
8. อาจารย์ ดร.พัชรีชา กุลสุวรรณโณ	มหาวิทยาลัยมหิดล
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณศักดิ์ พิจิตร บุญเสริม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ คุรุโคตร	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวิท คำแจ้ง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
12. อาจารย์ ดร.พรไฉ่ โพธิ์ปิติ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
13. อาจารย์ ดร.ฐิติศักดิ์ เวชกามา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
14. อาจารย์ ดร.กุลวีชา บรรณรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
15. อาจารย์ ดร.ยุพเยาว์ โคตศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
16. อาจารย์ ดร.ศวันเกียรติ วงศ์จันทร์	วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
17. อาจารย์ ดร.ฐิติศักดิ์ บุญแน่น	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
18. พี่นักรวดไท ดร.เดช นิมิตร	มูลนิธิสิ่งแวดล้อมศึกษา

กองเลขานุการวารสาร

นายบรรจง บูรินทร์โคกน
นายสุรศักดิ์ แก้วงาม
นางสาวสุภาภรณ์ อ่อนแก้วน
นางสาววัลลีย์ เลิศชัย

นายธีรภัต จันทน์แก้ว
นางสาวกรรณิศา สุขงาม
นางสาวอุไรวรรณ เพราลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำวารสาร

1. ศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ประเทพา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ศาสตราจารย์ ดร.ทวีชัย กุมาดิษฐ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วิโย วีระวัฒนาเทพ	มหาวิทยาลัยบูรพา
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติ นวาทนครินทร์	มหาวิทยาลัยนครพนม
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแหง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท เถืองเฉลิม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
7. รองศาสตราจารย์ ดร.สมครามชัย สีทองดี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สีหามาม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิณพวงษ์ วิจิรัตน์	มหาวิทยาลัยนครพนม
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนอมน ทาทอง	มหาวิทยาลัยนครพนม
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรพล แสงปัญญา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมสงวน ปัสคาโก	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ชาติ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรติ ปานเทิดา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่งานวิชาการวิทยาการสิ่งแวดล้อม

ขอบเขตการตีพิมพ์ วารสารวิชาการสิ่งแวดล้อมไทยเป็นแหล่งที่พิมพ์เผยแพร่งานวิชาการวิทยาการสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ ธรรมชาติศึกษา วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม อนามัยสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ พลังงานทางเลือก ทรัพยากรธรรมชาติ วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มลพิษสิ่งแวดล้อม ภูมิสารสนเทศสิ่งแวดล้อม วนศาสตร์ ปฐพีศาสตร์ การจัดการภัยพิบัติ เคมีสิ่งแวดล้อม ธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อมศึกษา เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม สังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม ปรัชญาสิ่งแวดล้อม ชรรมากับาสสิ่งแวดล้อม จริยธรรมสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อม กฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จิตวิทยาสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมศิลปะและวัฒนธรรม นวัตกรรมพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์ ในวงวิชาการ ในวงท่องเที่ยว ในวงเกษตร ในวงการเมือง ในวงวัฒนธรรม นันทนาการสิ่งแวดล้อม การสื่อสารสิ่งแวดล้อม การสอนสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน สุขภาพและ สิ่งแวดล้อม และวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

กำหนดเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ	ฉบับที่ 1 มกราคม – กุมภาพันธ์	ฉบับที่ 2 มีนาคม – เมษายน
	ฉบับที่ 3 พฤษภาคม – มิถุนายน	ฉบับที่ 4 กรกฎาคม – สิงหาคม
	ฉบับที่ 5 กันยายน – ตุลาคม	ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน – ธันวาคม

เจ้าของ : มูลนิธิสิ่งแวดล้อมศึกษา

สำนักงาน : มูลนิธิสิ่งแวดล้อมศึกษา เลขที่ 163 หมู่ที่ 8 ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 064-3132933, E-mail: fea.sarakham@gmail.com

โรงพิมพ์ : กากะเขี่ยสารึกพิมพ์ เลขที่ 381 หมู่ที่ 20 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150

การจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพหมอก
ตำบลโพหมอก อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครปฐม

ปิติกษ์ ไสลมาท¹, จุฑาทิพย์ ชนะพจน์¹, ปรีชา อามาวัง¹

¹ คณะศึกษาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครปฐม

ตำบลนางาชทวาย อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 48000

ปิติกษ์ ไสลมาท, จุฑาทิพย์ ชนะพจน์, ปรีชา อามาวัง. (2562). การจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพหมอก ตำบลโพหมอก อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครปฐม. วารสารวิชาการสิ่งแวดล้อมไทย ปีที่ 2(6), 2562 : 54 – 60.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพหมอก ตำบลโพหมอก อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โภทเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโพหมอก ตำบลโพหมอก อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครปฐม จำนวน 297 คน ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน จากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สถิติอ้างอิงในการวิเคราะห์ ได้แก่ T-test และ One way anova ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพหมอก ตำบลโพหมอก อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครปฐม มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.664) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ด้านการลดการใช้ในอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.672) รองลงมาด้านด้านการนำกลับมาใช้ใหม่อยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.714) และรองลงมาด้านด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.667)

คำสำคัญ : การคัดแยกขยะ ขยะมูลฝอย การจัดการขยะมูลฝอย โครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ

The management of children of children in the CCF children development project,
Ban Phon Pok, Phon Pok Sub-district, Phon Sawan district, Nakhon Phanom province

Petenuts Chaiban¹, Jutatip Chanapod¹, Preecha Asawang¹

¹ Faculty Liberal arts And Science, Nakhonphanom University, Narat Phway Sub-district,
Meung District, Nakhon Phanom Province 48000

Petenuts Chaiban, Jutatip Chanapod, Preecha Asawang. (2019). The management of children of children in the CCF children development project, Ban Phon Pok, Phon Pok Sub-district, Phon Sawan district, Nakhon Phanom province. Thai Journal of Environmental Studies Vol. 2(6), 2019 : 54 - 60.

Abstract

The purposes of this research were to study management of children of children in the CCF Children Development Project, Ban Phon Pok, Phon Pok sub-district, Phon Sawan district, Nakhon Phanom province. The sample were students studying at grade 3-6, Ban Phon Pok School Phon Phon Subdistrict, Phon Sawan district Nakhon Phanom province, 287 people, which received 165 samples from the sample group calculated from the sample using the calculation formula of Crazy and Morgan. The statistics used in data analysis were descriptive statistics used in the analysis are percentage, mean, frequency and standard deviation T-test and One way anova are used for reference analysis. The results of the study overview of child waste management in the CCF Children Development Project, Ban Phon Pok, Phon Pok sub-district, Phon Sawan district, Nakhon Phanom province. There is a waste management at the operational level sometimes. (The average is 1.74, the standard deviation is 0.664). When classified by each side, it is found that most of the samples are on the reduction of use at the practical level sometimes. (The average is 1.82, the standard deviation is 0.672), followed by the level of recycling at the operational level sometimes. (The average value is 1.76, the standard deviation is 0.714) and followed by the waste separation is in practice level sometimes. (The average is 1.65, the standard deviation is 0.607)

Keywords : Waste separation, Garbage, Solid waste management, Children's Development Project CCF

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญในโลกปัจจุบันอันเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของมนุษย์ อันเนื่องมาจากความต้องการพื้นฐานและความต้องการความสะดวกสบายในด้านต่างๆ กระตุ้นให้มนุษย์พัฒนาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และวิทยาการในการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้อย่างสะดวกสบายและง่ายยิ่งขึ้น โดยของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตและการใช้สอยหรือเรียกอีกอย่างว่า "ขยะ" ถือเป็นสิ่งหนึ่งที่มีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน และสังคมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคและแมลง การสร้างมลภาวะของสิ่งแวดล้อม การทำให้บริเวณพื้นที่ขาดความสวยงาม การเชื่อมต่อเจ็บป่วยหรือเป็นโรคติดต่อ รวมถึงการก่อให้เกิดความรำคาญหรือส่งกลิ่นเหม็น ซึ่งมดตุ๊ ตวีวีย์ (2555) ได้อธิบายว่า ปัญหาขยะถูกจัดเป็นปัญหาหนึ่งในสามอันดับและเป็นเรื่องสำคัญระดับโลก เช่น ปัญหาการกำจัดขยะ ปัญหาการจัดการที่ผิดวิธีซึ่งขยะ รวมทั้งปัญหาการตกค้างของขยะที่เป็นพิษ ปัญหาเหล่านี้ประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญมีการกำหนดทิศทางในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องตลอดมา อย่างไรก็ตามจะพบว่า ปัญหาขยะมักมีสาเหตุมาจากจำนวนประชากรที่มีจำนวนมากขึ้น แต่ขีดความสามารถของกระบวนการในการเก็บขนและจัดการขยะที่ไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้นส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสุขอนามัยของคนในชุมชนและส่งผลให้เกิดปัญหาด้านอื่น ๆ

ปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญที่อยู่คู่กับสังคมไทยมายาวนานและนับวันยังมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น สาเหตุเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยทุกปีตามอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคของประชาชน ในขณะเดียวกันปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำ แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยทั้งการจัดเก็บ เคลื่อนย้าย รวมทั้งการกำจัด จะได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างระบบกำจัด

ขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับปริมาณขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ปี 2559 พบว่ามีปริมาณการเกิดขยะรวมกันทั้งประเทศ 27.06 ล้านตันต่อปี เทียบเท่าตึกใบหยก 2 จำนวน 140 ตึกคิดเป็นประมาณ 74,130 ตันต่อวัน เฉลี่ยเป็นปริมาณขยะ 1.14 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ยังไม่รวมขยะตกค้างสะสมที่เพิ่มขึ้นทุกปีไม่ต่ำกว่าปีละ 10 ล้านตัน (กรมควบคุมมลพิษ, 2559)

การดำเนินการเพื่อจัดการขยะมูลฝอยที่ผ่านมาห้องดินส่วนใหญ่สามารถให้บริการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยได้มากขึ้น ทำให้ปัญหาขยะตกค้างโดยลงแต่ยังมีปัญหาการจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกสุขลักษณะอยู่มากตกค้างโดยลง แต่ยังมีปัญหาการจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกสุขลักษณะอยู่มาก แม้จะมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างระบบกำจัดที่ถูกสุขลักษณะมากขึ้น แต่ยังมีหลายพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ และยังมีท้องถิ่นหลายแห่งที่มีระบบแล้วก็ไม่สามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้ถูกสุขลักษณะตามที่ได้ออกแบบไว้ได้ และบางแห่งได้รับการต่อต้านคัดค้านจากประชาชนจนไม่สามารถเข้าใช้พื้นที่ได้ (กรมควบคุมมลพิษ, 2560)

สาเหตุของขยะ เกิดจากความไม่ถนัดและขาดจิตสำนึก ถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้น เป็นสาเหตุที่พบบ่อยมาก ซึ่งจะเห็นได้จาก การทิ้งขยะลงตามพื้นหรือแหล่งน้ำโดยไม่ทิ้งลงในถังรองรับที่จัดไว้ให้ หรือแม้กระทั่งการซื้อของ การใช้สิ่งของของใช้แล้วทิ้ง เช่น ขนมหักกระดาษ แก้วน้ำ ขวดน้ำ โดยใส่ถุงพลาสติกหลายๆถุง ทำให้มีขยะเพิ่มปริมาณมาก และอาจจะเคยชินกับการทิ้งขยะเรี่ยราดไปเป็นที่ไปทาง ไม่ว่าจะเป็นที่สวนสาธารณะ ถนน ที่ทำงาน หรือแม้กระทั่งโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียน แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ก็มีถังขยะไว้คอยทิ้งลงถัง มีแต่ความไม่ถนัดที่ขอบเขตขยะไว้บริเวณรอบๆ ที่ตนเองอยู่ตรงนั้น เช่น ใต้ต้นไม้ ใต้โต๊ะ เก้าอี้ ขนพื้น ทั่วระนาบนี้ หรือแม้แต่ต้นไม้ที่เป็นของแข็งก็ทิ้งทิ้งไปใต้ มีแต่โรงเรียนส่วนน้อยและครูที่เห็นว่า การทิ้งขยะไม่ถูกที่ทำให้โรงเรียนไม่สะอาด (โรงเรียนป่าไผ่หมอก, 2561)

เนื่องจากโรงเรียนป่าไผ่หมอก มีจำนวนนักเรียน 287 คน (โรงเรียนป่าไผ่หมอก 2561) มีเด็ก

จำนวนมากทำให้มีการอุปโภคบริโภคเพิ่มมากขึ้น ทำให้ส่งผลให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นและมีจำนวนขยะเพิ่มขึ้นตามจำนวนครัวเรือนทำให้ขยะส่วนใหญ่ถูกทิ้งไว้กลางแจ้ง จึงทำให้เกิดเรียนจัดการขยะไม่ถูกวิธีและเกิดเรียนไม่รู้ถึงวิธีการคัดแยกขยะ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นตามจำนวนของครัวเรือนและนักเรียนมีความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย และส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตในสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการขยะของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพชนก ตำบลโพชนก อำเภอโพธารณะ จังหวัดนครปฐม เพื่ออยากทราบว่าเด็กมีการจัดการขยะแบบไหน มีการคัดแยกก่อนทิ้งหรือไม่ เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้รับจากการวิจัยมาปรับใช้และเป็นแนวทางให้กับเด็กเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้กับเด็กต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ.

2.2 เขตบริการบ้านโพชนก ตำบลโพชนก อำเภอโพธารณะ จังหวัดนครปฐม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนบ้านโพชนก ที่อยู่ในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. จังหวัดนครปฐม จำนวน 145 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโพชนก ตำบลโพชนก อำเภอโพธารณะ จังหวัดนครปฐม จำนวน 287 คน ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน จากการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ เครจซี่และมอร์แกน

3.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วจึงนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยการใช้โปรแกรม

สำเร็จรูปในทางสังคมศาสตร์ มาใช้ในการคำนวณเชิงสถิติโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1) ใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2) ใช้สถิติอ้างอิงในการวิเคราะห์ ได้แก่ T-test และ One way anova

4. สรุปผลการวิจัย

4.1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.0) รองลงมาเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 43.0) ส่วนใหญ่มีอายุ 10 ปี และอายุ 12 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 20.6) รองลงมาอายุ 9 ปี (ร้อยละ 15.8) รองลงมาอายุ 11 ปี (ร้อยละ 15.2) รองลงมา อายุ 7 ปี (ร้อยละ 14.5) และรองลงมาอายุ 8 ปี (ร้อยละ 13.5) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 24.2) รองลงมาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ร้อยละ 21.8) รองลงมาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 15.8) รองลงมาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ร้อยละ 13.9) และรองลงมาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ร้อยละ 12.1)

4.2) โดยภาพรวม พบว่า ภาพรวมการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพชนก ตำบลโพชนก อำเภอโพธารณะ จังหวัดนครปฐม มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.664) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ด้านอาคารการใช้ในอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.672) รองลงมาด้านด้านการนำกลับมาใช้ใหม่อยู่ในระดับปฏิบัติ บางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.714) และรองลงมาด้านคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.607)

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศกับการจัดการขยะมูลฝอย เมื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า

เพศชายและเพศหญิงมีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใกล้เคียงไปตามสมมติฐานการวิจัย และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับการจัดการขยะมูลฝอย เมื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ความแตกต่างระหว่างอายุกับการจัดการขยะมูลฝอย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการจัดการขยะมูลฝอย เมื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการจัดการขยะมูลฝอย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

5. อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพนบก ตำบลโพนบก อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม และได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 เรื่อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ประกอบการอภิปรายปรากฏการณ์ของการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพนบก ตำบลโพนบก อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนมและได้นำมาใช้ในการอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1) ผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยภาพรวมเกินกว่าครึ่งนักเรียนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยบางครั้ง ในการจัดการขยะมูลฝอยของเขตบริการบ้านโพนบก ตำบลโพนบก อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม ซึ่งแต่ละด้านของงานวิจัยเรื่องนี้มีผลสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่าการลดการใช้ มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.672) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาดดา รุจจะ คีรี (2555) การจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนานาชาติเทรลด์ ผลการศึกษา พบว่าการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนนานาชาติเทรลด์ โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนานาชาติเทรลด์อยู่ในระดับบางครั้ง ทั้ง 3 ด้าน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายข้อเมื่อเปรียบเทียบกันภาพรวม การเปรียบเทียบความแตกต่างระดับการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนานาชาติเทรลด์ จำแนกตามเพศ โดย ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่าด้านภาคนักดื่มมาใช้ใหม่ มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.714) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชาติ แสไพศาล (2556) การศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลแฉะ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมในการกำจัดขยะมูลฝอยของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแฉะสรุปได้ตั้งที่ประชาชนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับพอใช้ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนในด้านพฤติกรรมการนำกลับมาใช้ใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่าด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.607) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชชัย สวางจันทร์ (2556) การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตาหนะแหมะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า เนื่องจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำการศึกษารายด้านในเขตเทศบาลถือว่ามีความเป็นในเมือง แต่งานวิจัยของผู้วิจัยทำการศึกษารายด้านในเขตชุมชนที่เป็นชนบทที่กาดังเป้าสู่สังคมเมือง ดังนั้น งานวิจัยของผู้วิจัยจึงไม่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้

2) ผลการทดสอบสมมติฐานมาอภิปรายการวิจัยพบว่า เพศที่แตกต่างมีการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน เพศชายและเพศหญิงมีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใกล้เคียงไปตามสมมติฐานการวิจัย อายุกับ

การจัดการขยะมูลฝอย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และระดับการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติกุล ดวีล (2558) การจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบ 3R (Reduce, Reuse, Recycle) ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนวิจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ พบว่า มีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ข้อเสนอแนะ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนตำบลท่าจำปาอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

7. เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมมลพิษ. (2559). *สถานการณ์ปัญหาขยะในประเทศไทย*. [ออนไลน์] ใ้ได้จาก <https://www.schoolofchangemakers.com/knowledge>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562].

กาญจกร สารขัติ. (2559). *พฤติกรรมความคิดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาปาก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

เกียรติกุล ดวีล. (2558). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบ 3 R ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณัฐชาติ แต้ไพศลาด. (2556). *การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน*. กรณีศึกษา เทศบาลตำบลชะอำ นครบุรี จังหวัดนครราชสีมา. สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

ถิรวิทย์ คงคำ. (2554). *ใ้ด้ใ้การศึกษาวิจัยเรื่อง บังคับให้มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร*.

เจือณิเจต สุตฉวาท. (2547). *การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตเทศบาล ตำบลท่าเรือพระแก้ว อำเภอท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี*. ศาสตราจารย์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชวีชัย สอนจันทร์. (2556). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาเนาะแมเราะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา*. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

6.1) ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรส่งเสริมการจัดการขยะด้านภาชนะกลับมาใช้ใหม่ ควรมีการปลูกฝังทัศนคติการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ซ้ำอีกครั้ง เช่น การนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

2) ควรรณรงค์กิจกรรมหรือโครงการให้ความรู้และให้เด็กร่วมมือกันในการลดการเกิดขยะมูลฝอย

6.2) ข้อเสนอแนะเชิงการพัฒนา

1) ให้เด็กที่อยู่ใ้โครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เป็นกลุ่มเป้าหมายในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้ได้ถ่ายทอดความรู้ และการร่วมมือกันจัดการขยะมูลฝอย

2) แกนนำเด็กใ้โครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. และอาจารย์ มีการเดินรณรงค์การจัดการขยะของเด็กนักเรียน เพื่อให้มีการจัดการขยะในชุมชนที่ถูกวิสัยสามารถนำมาสร้างเป็นมูลค่าใ้

- ทวีชัย ทุภะสิทธิ์. (2552). *สิ่งแวดล้อม นิเวศวิทยา และการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ที่พเนตร์การพิมพ์.
- ปภาวีน เติตบุษเกต. (2554). *พฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคีหรือ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา*. สาขาวิชา วิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ปนัดดา รุจะศิริ. (2555). *พฤติกรรมการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาคอนเนลลาวิทยาลัยนานาชาติเกร็ดส์*. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันเปิดเพื่อพัฒนาบริหารศาสตร์.
- ปรเมศร์ กลิ่นหอม. (2552). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. [ออนไลน์] ได้จาก http://fbdkru.blogspot.com/2009/10/1_30.html. [สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562].
- พัฒนศักดิ์ จันท์สมุด. (2550). *พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. สาขาวิชาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรธนา แดงสีนเกต. (2555). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลแม่ปืมอำเภอเมืองจังหวัดพะเยา*. สาขาวิชาโยธาโยธาสาธารณะ มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พิภัก แดงสีนเกต. (2550). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณชนิ ก่องจันทร์ดี. (2555). *การจัดการขยะของผู้นำในตลาดสด ศึกษากรณีตลาดสดบางกะปิและตลาดสดนครไทยเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร*. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมสถาบันเปิดเพื่อพัฒนาบริหารศาสตร์.
- วิชัย นาคสิงห์. (2555). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการ* [ออนไลน์] ได้จาก <https://www.gotcnow.org/posts/345600>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562].
- วิริยาภรณ์ เจริญชีพ. (2554). *พฤติกรรมของมนุษย์*. [ออนไลน์] ได้จาก <https://www.im2market.com>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562].
- สุวีร์ดิศา ชูช่วย. (2555). *การจัดการและการบริหารเหมือนหรือต่างกัน*. [ออนไลน์] ได้จาก <https://www.gotcnow.org/posts/323035>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562].
- เอกนรินทร์ กลิ่นหอม. (2553). *การศึกษาความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจันทวี อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสาธารณสุขศาสตร์ สิ่งแวดล้อม, วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.